

Wassen en tanken conform het Activiteitenbesluit

Eisen aan bovengrondse opslagtanks en tank- en wasplaatsen (deel 2)

Bij cumelabedrijven worden machines en trekkers dagelijks vol getankt en ook regelmatig gewassen. Deze standaard werkzaamheden worden in het Activiteitenbesluit aangemerkt als bodembedreigende activiteiten. Wat zijn dat en wat zijn hiervan de gevolgen voor de cumelaondernemer? Wat moet hij regelen zodat alles bij milieucontroles netjes voor elkaar is?

Aan een wasplaats worden, in tegenstelling tot een tankplaats, geen eisen gesteld qua afmetingen. De vloer of wasplaats moet voldoende van omvang en grootte zijn in relatie tot het materieel. In elk geval moet bij het reinigen van de werktuigen en machines worden voorkomen dat vrijkomend afvalwater zich buiten de wasplaats kan verspreiden. De omvang van de wasplaats wordt met name bepaald door de omvang van de grootste machine of auto die in één keer wordt gereinigd. Hou daarbij rekening met de vrije werkruimte rond de machine. Voor de tankplaats geldt de eis dat de vloeistofdichte vloer (verplicht bij een jaardoorzet van meer dan 25.000 liter diesel) zich uitstrekt vanaf het hart van de afleverzuil over een afstand van ten minste de lengte van de aflever slang plus één meter, met een minimum van vijf meter. Aan de zijde waar geen tankende voertuigen kunnen worden opgesteld, strekt de vloeistofdichte vloer of verharding zich uit tot een afstand van ten minste één meter vanaf het hart van de afleverzuil.

Ondergrond wasplaats

Het wassen van motorvoertuigen dient in principe plaats te

vinden boven een vloeistofdichte vloer of verharding. In het Activiteitenbesluit (per 1 januari 2013 in werking getreden) is een vloeistofdichte vloer het uitgangspunt. In artikel 3.23b van het Activiteitenbesluit is namelijk geregeld dat er sprake moet zijn van een 'verwaarloosbaar bodemrisico' (lees: vloeistofdichte vloer). Ook bij het regelmatig reinigen van vrachtauto's dient de vloer vloeistofdicht te zijn. Dit geldt niet als per week ten hoogste één motorvoertuig of werktuig waarmee geen gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast uitwendig wordt gewassen (dit is een uitzonderingsbepaling). Er is nog sprake van een overgangstermijn voor oude vloeren tot 1 januari 2017. Bij de aanleg van een nieuwe vloer is ons advies wel om direct te kiezen voor een 'vloeistofdichte' aanleg; Dat wil zeggen qua dikte, bewapening en betonsoort.

Ondergrond tankplaats

Als uw jaardoorzet (aantoonbaar) minder dan 25.000 liter is, is een vloeistofdichte vloer (nog) niet verplicht. Gebruik voor de zekerheid vloeistofdicht beton, zodat deze vloer eventueel later gereed is voor een keuring.

Aanleg, keuring en onderhoud vloer

Bij aanleg van een vloeistofdichte vloer dient deze te voldoen aan de eisen van de CUR/PBV 65-aanbeveling (Aanleg, onderhoud en herstel van vloeistofdichte vloer). De vloer dient bijvoorbeeld zodanig te worden aangelegd dat vloeistoffen niet over de rand van de vloer of verharding kunnen lopen. Na aanleg moet een onafhankelijke, geaccrediteerde inspecteur de vloeistofdichte vloer keuren conform de SIKB AS 6700. Bij goedkeuring krijgt u een certificaat, dat zes jaar geldig is. Daarna moet u zelf jaarlijks uw vloer inspecteren en controleren op gebreken en scheuren en dit dan ook vastleggen.

Via de link www.rwsleefomgeving.nl (onder 'Onderwerpen' naar 'Bodem en ondergrond') komt u op de website voor geaccrediteerde bedrijven die een vloeistofdichte vloer mogen inspecteren volgens de AS6700.

Diverse bedrijven doen niet enkel de inspectie, maar beschikken ook over kennis of afdelingen inzake aanleg, plaatsing en realisatie van was- of tankplaatsen. Overleg vooraf met één of meerdere partijen wat zij kunnen bieden en op welke wijze - gezamenlijk - een wasplaats is te realiseren.

Slibvangput en olieafscheider

Bij het lozen van oliehoudend afvalwater in het vuilwaterriool is de standaardlozingseis (BBT) 20 milligram per liter minerale olie in enig steekmonster. Deze hoeveelheid komt overeen met één druppel olie in een emmer water. Het is dus heel weinig. Wanneer u een tank- of wasplaats aanlegt, zult u deze altijd moeten voorzien van een slibvangput en olieafscheider.

Afvalwater van spuitmachines

Als u op de wasplaats ook machines reinigt waarmee gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast, zult u het water naast het afvoeren via een slibvangput en olieafscheider moeten afvoeren via een extra zuiveringsvoorziening (zie

◀ Bij het reinigen van de werktuigen en machines moet voorkomen worden dat vrijkomend afvalwater zich buiten de wasplaats kan verspreiden.

◀ Als er per jaar meer dan 25.000 liter wordt getankt is een vloeistofdichte vloer bij de tankplaats verplicht.

Opmerkingen naar aanleiding van deel 1 in Grondig 9

Er zijn in deel 1 van deze reeks enkele fouten ingeslopen:

1. Onder het kopje 'Keuringsplicht' staat vermeld dat vloeibare brandstof, lichte stookolie, afgewerkte olie en stoffen van ADR-klasse 8 zijn, maar dit is niet juist. Het zijn stoffen van ADR-klasse 3.
2. Onder het kopje 'Nog geen installatiecertificaat?' staat vermeld dat inwendige inspectie van een tank niet bij de intreekeuring hoeft plaats te vinden als kan worden aangetoond dat de tank minder dan vijftien jaar geleden fabrieksnieuw in gebruik is genomen. Dit is niet juist. Het achteraf afgeven van een installatiecertificaat zonder inwendige inspectie is alleen mogelijk bij tanks die jonger zijn dan tien jaar.
3. Onder het kopje 'Dubbelwandig of enkelwandig' staat dat als er wordt gekozen voor een dubbelwandige tank het niet verplicht is een opvangbak te plaatsen, mits de tankinhoud kleiner is dan

tien kubieke meter. Dit is niet juist. Het is zo dat niet alle tanks groter dan tien kubieke meter boven een lekbak moeten worden geplaatst. Het is namelijk een uitzondering voor dubbelwandige opslagtanks met een lekdetectiesysteem in de wand.

4. Onder het kopje 'Bodemonderzoek' staat vermeld dat bij het installeren van een bovengrondse tank altijd de nulsituatie moet worden vastgesteld. Dit is echter niet geheel correct. Uitgangspunt is dat er een melding moet worden uitgevoerd voorafgaand aan het plaatsen of verplaatsen van een bovengrondse tank. Het bevoegd gezag (meestal de gemeente) kan vervolgens binnen vier weken na ontvangst van de melding besluiten dat er een rapport van onderzoek naar de nulsituatie van de bodem moet worden overlegd.

5. Er wordt gesproken over de BRL-K 903/07. Dit moet zijn de BRL-K 903/08.

kader). Een slibvangput en een olieafscheider zijn namelijk niet geschikt om gewasbeschermingsmiddelen uit water te verwijderen. Het lozen van afvalwater afkomstig van gewasbeschermingsapparatuur op of in de bodem (dus niet op een riolering of hemelwaterafvoer) is toegestaan:

- als het uitwendig wassen plaatsvindt op een perceel waar de gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast;
- als het lozen plaatsvindt als gevolg van het in een inrichting uitwendig wassen van ten hoogste twee motorvoertuigen of werktuigen per jaar.

Slibvangput en olieafscheider

Een combinatie van slibvangput en olieafscheider moet voldoen aan NEN-EN 858-1 (met wijzigingsblad A1) en 858-2. Voor aanschaf dient u bijvoorbeeld een capaciteitsberekening, ofwel doorstroomcapaciteit in liters per seconde) van de afscheider te maken (zie kader). Houd bij de aanleg rekening met het feit dat zowel de aanvoerleiding naar de olieafscheider als de verbindingen in de leiding dienen te worden uitgevoerd in een materiaal dat bestendig is tegen minerale oliën en vetten. Maak dus gebruik van HDPE/PE-buizen, PVC buizen zijn namelijk niet bestendig tegen minerale oliën en vetten. Met uitzondering van tankstations stellen de alge-

mene regels geen specifieke eisen aan het plaatsen van een olieafscheider. Houd echter altijd rekening met de eisen zoals gesteld in de handleiding van het product.

Onderhoud slibvangput en olieafscheider

Alle onderdelen van de olieafscheider die regulier moeten worden onderhouden, moeten altijd bereikbaar zijn. Onderhoud aan het systeem moet ten minste één keer per zes maanden worden uitgevoerd door vakkundig personeel. Het onderhoud moet worden uitgevoerd in overeenstemming met de instructies van de fabrikant en bevat ten minste de volgende onderdelen:

- Slibvanggedeelte: bepaling slibvolume.
- Afscheider: meting dikte olielaag, controle functionering automatische vlotter, controle van het waarschuwinginstrument.
- Bemonsteringsschacht: schoonmaken van het afvoerkanal.

Olie en slib moeten zo nodig worden verwijderd. Als olie en slib zijn verwijderd, moet de afscheider worden gevuld met schoon water. Legen van de installatie wordt aanbevolen als de helft van het slibvolume in het slibvanggedeelte is gevuld of tachtig procent van het opvangvolume van de afscheider is bereikt. Naar gelang de uitkomsten van het reguliere halfjaarlijkse onderhoud van de olieafscheider, zoals dat in de NEN-EN 858-1 en 858-2 is omschreven, zal de afscheider moeten worden geleegd.

Het onderhoud dient volgens NEN-EN 858-2 plaats te vinden door vakkundig personeel. Het enige criterium is dat de persoon in kwestie vakbekwaam is. Dat kan dus ook de ondernemer zelf zijn of een medewerker van het bedrijf. Uiteindelijk is het ter beoordeling van het bevoegd gezag of de persoon vakbekwaam is.

De inhoud van een olieafscheider (en van de bijbehorende slibvangput) is gevaarlijk afval en moet dan ook worden ingezameld door een erkende inzamelaar. De ondernemer mag de olieafscheider wel zelf leeg halen, maar het verdient de voorkeur om ook dit door de inzamelaar te laten doen. De ondernemer moet namelijk altijd kunnen aantonen wat er met het gevaarlijk afval (en dus ook de olie) gebeurt. Dit kan bijvoorbeeld door het overleggen van een onderhoudscontract met een erkende inzamelaar.

De NEN-EN stelt ook dat er van het onderhoud een registratie wordt bijgehouden, die beschikbaar is voor het bevoegd gezag. Het past ook binnen de zorgplicht die van de ondernemer wordt verwacht dat hij bijhoudt wanneer de afscheider is geleegd en gereinigd en wanneer onderhoud is gepleegd. Deze registratie kan worden gezien als een logboek en is dus via de NEN-EN wettelijk verplicht.

In aanvulling op het halfjaarlijkse onderhoud staat een vijfjaarlijkse controle in de NEN-EN 858-2. In intervallen van maximaal één keer per vijf jaar moet de afscheider worden geleegd en aan een algemene controle worden onderworpen. Deze controle omvat de volgende aspecten:

- Lekkage van het systeem.
- Controle van de constructie.
- Controle van eventueel aangebrachte coatings.
- Het functioneren van de verschillende onderdelen.
- Het functioneren van elektronische instrumenten en installaties.
- Controle van de instelling van de automatische afsluiting, bijvoorbeeld drijvende bestanddelen.

Richard Wolting

Adviseur managementsystemen

Zuiveringstechniek

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft de eisen voor de aanleg en gebruik van zuiveringsvoorzieningen voor was- en spoelwater van gewasbeschermingsapparatuur vastgesteld. Deze technieken, waaronder fytozak, Phytobac, Heliosec en biofilter, vormen een keuzemogelijkheid binnen het Activiteitenbesluit om afvalwater dat vrijkomt bij het in- en/of uitwendig reinigen te verwerken op het eigen bedrijf. Onderzoek heeft laten zien dat 95 tot 99 procent van de hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen in het was- en/of spoelwater wordt verwijderd of afgebroken. Er is gekozen voor een laagdrempelige instap, zodat het aantrekkelijk is voor ondernemers om te investeren in deze keuzemogelijkheid:

- Er geldt geen keuringsverplichting voor het vaststellen van de vloei-stofdichtheid, maar de zorgplicht is van toepassing.
- Ook wordt het 'gewerkte' substraat niet beschouwd als afval, maar kan het na een jaar composteren worden uitgebracht over landbouwgrond.
- Zelfbouw is toegestaan.

Ook heeft het ministerie laten weten dat deze zuiveringstechnieken zijn opgenomen op de Vamil/MIA-lijst voor 2013.

